

E-CITIJENS

Civil Protection Emergency
DSS based on CITizen Journalism
to ENhance Safety
of Adriatic Basin

**PROJEKT E-CITIJENS:
DOPRINOS KAPITALIZACIJI
TERITORIJALNE
SURADNJE NA PODRUČJU
CIVILNE ZAŠTITE**

#EDSS

POVEĆANJE SIGURNOSTI PUTEM DRUŠTVENIH MREŽA

Isporučevina "Publikacije i brošure", WP 2 Komunikacijske aktivnosti.

Aktivnost 2.2 Odnosi s medijima, tiskani promotivni dokumenti i publikacije.

Partner zadužen za radni paket: Jadransko-jonska euroregija (PP7).

Partner zadužen za izdavanje: Jadransko jonska euroregija, Regija Molise, EuRelations EGIU.

Projekt E-CITIJENS financiran je sredstvima Europske unije. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost autora i ni na koji se način ne može smatrati da odražava stajališta Europske unije. Europska unija stoga nije odgovorna za bilo kakvu upotrebu informacija sadržanih u njima.

Ovaj dokument sadrži opis nalaza, rada i proizvoda projekta E-CITIJENS. Niti projektni konzorcij kao cjelina niti pojedinačni partneri koji su implicitno ili eksplicitno surađivali u stvaranju i objavljivanju ovog dokumenta ne snose nikakvu odgovornost koja može nastati kao rezultat korištenja njegovog sadržaja.

Ova je publikacija objavljena u lipnju 2022.

Naziv projekta: Civil Protection Emergency DSS based on CITizen Journalism to ENhance Safety of the Adriatic Basin

Akronim projekta: E-CITIJENS

Izvor financiranja: 2014. - 2020. Interreg V-A Program prekogranične suradnje Italija - Hrvatska

Poziv: Poziv 2017 Standard

Prioritetna os: Sigurnost i otpornost

Specifični cilj: 2.2 Povećati sigurnost programskog područja od prirodnih katastrofa i katastrofa uzrokovanih ljudskim djelovanjem

Šifra projekta: 10187823

Trajanje: 01.01.2019 – 30.06.2022

Ukupni proračun: 2.846.100,00 €

Europski fond za regionalni razvoj (ERDF): 2.419.185,00€

Partnerstvo

Vodeći partner: Regija Molise (IT)

Partneri: P1 Splitsko-dalmatinska županija(HR)

P2 Regija Veneto (IT)

P3 Sveučilište u Splitu (HR)

P4 EuRelations EGIS (IT)

P5 Sveučilište u Bolonji (IT)

P6 Općina Pescara (IT)

P7 Jadransko jonska euroregija - JJE (HR)

P8 Agencija za razvoj Zadarske županije (HR)

P10 Grad Dubrovnik (HR)

Komunikacijski kanali projekta:

www.italy-croatia.eu/web/e-citijens

Facebook - Twitter – LinkedIn - YouTube

Cilj ove publikacije je analiza doprinosa projekta E-CITIJENS kapitalizaciji Interreg suradnje usmjerene na otpornost i sigurnost kako je definirano u prioritetima Programa Interreg Italija-Hrvatska 2014.-2020.

Proces kapitalizacije vrlo je koristan i za nositelje programa kao i za korisnike kako bi se pružio sveobuhvatan pregled stečenog znanja i iskustava na način da se razjasne tematski doprinos i dodana vrijednost suradnje.

Ovom publikacijom želimo:

- Usporediti znanja i iskustva i utvrditi izvršeni posao;
- Poboljšati učinak i rezultate;
- Stečeni kapital, znanje, iskustvo i rezultate učiniti dostupnima i lako prenosivima;
- Pomoći u komunikaciji i podizanju svijesti o postignutim rezultatima.

Projekt E-CITIJENS uspostavio je prakse koje će osigurati kapitalizaciju Interreg suradnje. Četiri su ključne točke kojima se jasno ističe doprinos E-CITIJENS-a prioritetnoj osi Programa o sigurnosti i otpornosti. To su:

- Uspostava uspješnog partnerstva obje administrativne jedinice u Italiji i Hrvatskoj, uključene u aktivnosti civilne zaštite;
- Stvaranje trojezične EDSS platforme za podršku civilnoj zaštiti u boljem upravljanju kriznim situacijama i poboljšanju suradnje civilne zaštite u tom području. To podrazumijeva snažan angažman građana, uključujući njihovo proaktivno sudjelovanje u aktivnostima podizanja svijesti te u pokaznim i pilot akcijama;
- Uključivanje lokalnih i regionalnih donositelja odluka i usvajanje Provedbenog plana temeljenog na Regulatornom okviru za hitne službe koji uključuje korištenje EDSS platforme i uspostavu Prekograničnog funkcionalnog centra kao središta razmjene informacija u hitnim slučajevima koji mogu predstavljati uobičajenu prijetnju;
- Važnost koja se pridaje internacionalizaciji rezultata kao i stvaranju sinergije s drugim Interreg projektima s ciljem bolje prenosivosti rezultata izvan regija i područja uključenih u projekt.

OPIS PROJEKTA

Opći cilj projekta E-CITIJENS je jačanje kapaciteta hrvatskog i talijanskog sustava civilne zaštite kako bi se smanjio rizik od prirodnih katastrofa i katastrofa uzorkovanih ljudskim djelovanjem, uz pomoć naprednih alata za upravljanje hitnim situacijama temeljenih na društvenim mrežama.

Specifični ciljevi:

- Opremiti Civilnu zaštitu naprednim i učinkovitim sustavom za podršku pri odlučivanju-EDSS, koja se temelji na semantički obogaćenoj online platformi, koja integrira informacije institucionalnih izvora, lokalno postavljenih senzora i društvenih medija.
- Podići svijest građana o njihovoj ulozi „aktivnih senzora“, potičući ih na odgovorno korištenje društvenih medija u hitnim situacijama.
- Uskladiti postojeće regulatorne sustave civilne zaštite u Italiji i Hrvatskoj utvrđivanjem sličnosti i razlika, definiranja kritičnih pitanja kojima se treba baviti i razvojem zajedničkog operativnog modela temeljenog na tehnologiji.

E-CITIJENS GLAVNE AKTIVNOSTI:

- Znanstvena analiza trenutnih scenarija rizika, zakona o upravljanju izvanrednim situacijama i aplikacija društvenih mreža za oblikovanje sustava upravljanja hitnim situacijama civilne zaštite „temeljenog na društvenim mrežama“ u tri ciljne kategorije rizika: poplave, šumski požari, potresi
- Razvoj, testiranje i puštanje platforme „temeljene na društvenim mrežama“ za podršku odlučivanju u hitnim situacijama (EDSS) također kroz 6 pilot implementacija, simulacija i vježbi, s ciljem procjene dostupnih metodologija, sustava praćenja i tehničkog znanja u cijelom području suradnje
- Kampanja podizanja svijesti među građanstvom koja će obuhvatiti 150 000 ljudi kroz kontinuirani program događanja uključujući 12 info dana i 30 radionica te sudjelovanje na nekoliko međunarodnih konferencija kako bi se došlo do najšire znanstvene zajednice i zajednice civilne zaštite

- Definiranje regulatornog okvira za hitnih službi i njegovog plana usvajanja i izravnim uključivanjem lokalno/regionalno odabranih članova i javnih dužnosnika, kao i predstavnika civilne zaštite i drugih struktura za hitne slučajeve u 6 radionica za izgradnju kapaciteta

Glavni rezultati projekta:

- Platforma sustava za podršku odlučivanju u hitnim situacijama (EDSS), model sustava civilne zaštite i prekogranični funkcionalni centar, koji predstavljaju operative instrumente za poboljšanje učinkovitosti upravljanja u hitnim situacijama
- Model za podizanje svijesti među građanstvom i njihov veći angažman te regulatorni okvir za prekogranične hitne službe, koji predstavljaju trajne smjernice za buduće radnje i mjere

Širi kontekst

Područje Italije i Hrvatske izrazito je podložno čestim i različitim prirodnim katastrofama i katastrofama uzrokovanim ljudskim djelovanjem koje mogu prouzročiti značajne ljudske gubitke, štete za okoliš i infrastrukturu. Civilna zaštita ima zadaću razvijati operativne strategije, metodologije i alate za odgovor na izazove koji po svojoj prirodi ne poznaju granice. Hrvatska i Italija su susjedne zemlje koje imaju zajedničke rizike poput potresa, poplava, onečišćenja, požara i nesreća na moru. Stoga već dugi niz godina surađuju na području civilne zaštite. To je bila osnova za daljnje unaprjeđenje bilateralne suradnje usmjerene na razvoj novih kapaciteta za upravljanje hitnim slučajevima, u okviru Interreg programa prekogranične suradnje Italija-Hrvatska.

Program omogućuje regionalnim i lokalnim dionicima razmjenu znanja i iskustava za razvoj i provedbu pilot akcija, potporu investicijama i testiranje izvedivosti novih politika. U programskom ciklusu 2014.-2020., prioritetna os "Sigurnost i otpornost" poduprla je ulaganja u prilagodbu klimatskim promjenama, s naglaskom na pristupe koji se temelje na ekosustavima. Poduprta su i ulaganja u projekte usmjerene na suočavanje sa specifičnim rizicima, razvoj otpornosti na katastrofe i unapređenje sustava za upravljanje katastrofama. U okviru ovog prioriteta, Specifični cilj 2.2 podržava suradnju za razvoj zajedničkih alata i shema za praćenje rizika i upravljanje hitnim slučajevima.

To je kontekst u kojem je osmišljen i implementiran projekt E-CITIJENS.

Analiza kapitalizacije

Kako bismo ispitali ulogu koju je projekt E-CITIJENS imao u doprinosu kapitalizaciji teritorijalne suradnje na području civilne zaštite, posebno povezane s aktivnim angažmanom građana, usporedili smo projekt s prethodnim projektom Interreg Italija-Hrvatska: „SPREMNOST“. Analiza kapitalizacije dovodi do zaključka da se projekt E-CITIJENS može promatrati kao najbolja kapitalizacijska praksa građanskog angažmana u izvanrednim situacijama.

Naziv projekta READINESS Resilience Enhancement of ADriatic basiN from firE and SeiSmic (SPREMNOST - Povećanje otpornosti JADRANSKOG BAZENA od požara i potresa)

Vodeći partner Regija Molise (IT) – III odjel politike i razvoja

Partneri: Dubrovačko-neretvanska županija; Regija Marche – odjel za strukovno obrazovanje i područne usluge, Autonomna regija Friuli Venezia Giulia - Civilna zaštita; Splitsko-dalmatinska županija; EURelations Europsko gospodarsko interesno udruženje; Zadarska županija.

Web stranica <https://www.italy-croatia.eu/web/readiness>

Razdoblje provedbe 01.01.2018. - 30.06.2019.

Glavni ciljevi Smanjivanje izloženosti građana rizicima od požara i potresa pomoću poboljšanog zajedničkog odgovora hitnih službi i inovativnih postupaka upravljanja kriznim situacijama. Projekt je valorizirao metodologije, najbolje prakse i rezultate prethodnog IPA Adriatic projekta pod nazivom HOLISTIC.

Glavni rezultati 3 tematska izvješća o poboljšanju i prilagodbi - 1 Operativni okvirni pilot plan - 6 pilot projekata napredne obuke volontera i civilne zaštite - 6 pilot akcija podizanja svijesti o važnosti spremnosti građana - 1 izvješće o provedbi i evaluaciji pilot aktivnosti - 1 Plan preporuka transfera politika - 6 regionalnih jednodnevnih trening radionica

Naziv projekta E-CITIJENS Civil Protection Emergency DSS based on CITIzen Journalism to ENhance Safety of Adriatic Basin (E-CITIJENS – Sustav civilne zaštite za podršku odlučivanju i povećanje sigurnosti jadranskog bazena, temeljen na građanskom novinarstvu)

Vodeći partner Regija Molise (IT) - Civilna zaštita

Partneri: Regija Veneto - Civilna zaštita; Splitsko-dalmatinska županija; Sveučilište u Splitu - Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije; Alma Mater Studiorum – Sveučilište u Bologni; EURelations Europsko gospodarsko interesno udruženje; Općina Pescara; Jadransko-jonska euroregija; Agencija za ruralni razvoj Zadarske županije – AGRRA; Grad Dubrovnik.

Web stranica <https://www.italy-croatia.eu/web/e-citijens>

Razdoblje provedbe 01.01.2019 - 30.06.2022.

Glavni ciljevi projekta je povećanje sigurnosti hrvatskog i talijanskog jadranskog bazena od prirodnih i ljudskim djelovanjem izazvanih katastrofa kroz poboljšanje nadzora i mjera upravljanja u izvanrednim situacijama na temelju aktivnog uključivanja građana. Taj cilj slijedila je kroz stvaranje naprednog i učinkovitog sustava za podršku odlučivanju (EDSS) koji je, koristeći karakteristike mreže društvenih medija, bio usmjeren na značajno povećanje kapaciteta Civilne zaštite u smanjenju rizika od katastrofa.

Glavni rezultati 1 Model sustava civilne zaštite za hitne slučajeve temeljen na društvenim mrežama - 1 Okvir za sudjelovanje građana u aktivnostima podizanja svijesti - 1 Platforma sustava za podršku odlučivanju u hitnim slučajevima, utemeljena na društvenim medijima - 1 Prekogranični funkcionalni centar - 6 pilot aktivnosti - 6 regionalnih dvodnevnih radionica - 1 komplet lekcija i priručnika za obuku za izgradnju kapaciteta - 1 Regulatorni okvir za hitne službe - 1 Transfer intervencija ESR okvira - 1 Provedbeni plan Civilne zaštite

Uspostavljanje uspješnog partnerstva

READINESS i E-CITIJENS su tematski i metodološki povezani. Oba se fokusiraju na rizike koji su zajednički Italiji i Hrvatskoj (šumski požari, potresi) i stavljaju veliki naglasak na prekograničnu suradnju s ciljem poboljšanja zajedničkog odgovora na hitne situacije i uvođenja inovativnih praksi. U odnosu na READINESS, projekt E-CITIJENS je uključio veći broj regionalnih i lokalnih administrativnih jedinica koje se bave civilnom zaštitom u Italiji i Hrvatskoj (Regija Molise, Regija Veneto, Općina Pescara, Splitsko-dalmatinska županija, Zadarska županija i Grad Dubrovnik) i potaknuo njihovu proaktivnu suradnju u stvaranju, testiranju i puštanju zajedničke EDSS platforme. Uključivanjem EuRelations EEIG osiguran je kontinuitet projekta READINESS i iskorištavanje njegovih rezultata u E-CITIJENS-u, dajući poticaj inovativnosti. Uključivanjem akademskih partnera, Sveučilišta u Bologni i Sveučilišta u Splitu, omogućeno je modeliranje novog sustava za hitne slučajeve civilne zaštite, pružanje informacija i obuke ciljnim skupinama kao i za razmjenu rezultata sa stručnom i znanstvenom zajednicom. Fokus na komunikaciju i diseminaciju, također ključni element projekta E-CITIJENS, povjeren je Jadransko-jonskoj euroregiji, jednoj od ključnih mreža lokalnih i regionalnih vlasti u Jadransko-jonskom području. Bez uspostave uspješnog partnerstva i bez stručnosti i predanosti svakog projektnog partnera, E-CITIJENS ne bi postigao rezultate i postignuti učinak.

Stavljanje građana u središte inovativnog sustava podrške odlučivanju u hitnim slučajevima temeljenog na društvenim mrežama.

Projekti READINESS i E-CITIJENS su fokusirani na građanski angažman i promicanje komunikacije između civilne zaštite i građana, kroz akcije podizanja svijesti. Dok je READINESS uključivao većinom mlade građane u aktivnosti obrazovanja i osposobljavanja, E-CITIJENS je proširio aktivnosti angažmana na širu ciljnu skupinu (uključujući studente i odrasle). Građani su pozvani da preuzmu ulogu aktivnih promatrača u kriznim situacijama i da sudjeluju u finom podešavanju modernog sustava za podršku odlučivanju u hitnim slučajevima koji se temelji na online EDSS platformi, pružajući Civilnoj zaštiti ključne informacije u stvarnom vremenu i mjestu putem svojih profila na društvenim mrežama. Platforma EDSS osmišljena je za integraciju informacija objavljenih na društvenim mrežama u službene izvore podataka (resursni centri, mreže senzora). Iz tog je razloga poseban naglasak stavljen na informiranje građana o odgovornom korištenju društvenih mreža tijekom izvanrednih situacija. Građani su također bili aktivno uključeni u pokazne i pilot akcije s ciljem testiranja EDSS platforme simulacijom scenarija izvanrednih

situacija. Kroz simulacije su građanima prezentirani ključni trenuci tijekom kojih i oni mogu, vlastitim aktivnostima na društvenim mrežama, operaterima civilne zaštite pružiti upozorenja u stvarnom vremenu. Na taj način, građani su mogli doživjeti vlastitu ulogu u procesu odlučivanja u izvanrednim situacijama. Zato platforma EDSS predstavlja korak naprijed u boljem upravljanju hitnim slučajevima na temelju aktivnog sudjelovanja građana putem društvenih mreža i koncepta takozvanog „građanskog novinarstva“.

Angažman donositelja odluka

I na kraju, projekt E-CITIJENS je promicao **angažman lokalnih i regionalnih donositelja odluka** u usvajanju rezultata projekta. Putem aktivnosti izgradnje kapaciteta predstavnici lokalnih i regionalnih vlasti bili su proaktivno uključeni u simulacije EDSS platforme u stvarnom vremenu. Radionice su osmišljene kako bi omogućile usporedbu talijanskog i hrvatskog zakonodavstva i glavnih izazova za usvajanje EDSS platforme, kako je prethodno istraženo u zajedničkom **Regulatornom okviru za hitne službe**. Također, promovirana je uspostava Prekograničnog funkcionalnog centra kao središta za razmjenu podataka i iskustava o uobičajenim hitnim slučajevima i prijetnjama. Radionice o izgradnji kapaciteta su se prenosile online na službenom [youtube kanalu](#) projekta.

Donositelji odluka također su bili uključeni u završnu Prekograničnu konferenciju održanu 14. lipnja 2022. u Dubrovniku. Konferencija „Sustav podrške odlučivanju u hitnim slučajevima temeljen na društvenim mrežama“ bila je usmjerena na predstavljanje rezultata projekta lokalnim i regionalnim dionicima, uključujući donositelje odluka, dužnosnike civilne zaštite i stručnjake. Konferencija je zaključena potpisom zajedničkog Protokola plana usvajanja.

Povratne informacije dobivene tijekom sastanaka i na Konferenciji pokazuju utemeljenost pretpostavke o uključivanju alata E-CITIJENS u javnu politiku. Predstavnici regija regije i lokalnih vlasti podržale su mogućnost njihova korištenja.

Transfer rezultata izvan područja suradnje

Tijekom provedbe projekta, znanstveni partneri pružali su podršku u prijenosu znanja, iskustava i rezultata međunarodnoj stručnoj i znanstvenoj zajednici. Projekt E-CITIJENS 2019. i 2021. godine predstavljen je na [TIEMS Annual Forumu](#) Sveučilišta u Splitu. Nositelj projekta, Regija Molise, predstavio je glavne rezultate projekta na Europskom forumu za smanjenje rizika od katastrofa ([EFDRR 2021](#)), na [REMTECH EXPO 2021](#) i Nacionalnoj konferenciji [ASITA](#) "Geodata i modeli za urbano i regionalno planiranje". Sveučilište u Bologni predstavilo je publikaciju na Međunarodnoj konferenciji o sigurnosti i okolišu u prerađivačkoj i energetskej industriji - [CISAP 10](#). Projekt je predstavljen dionicima i stručnim suradnicima izvan znanstvene zajednice kroz sudjelovanje na međunarodnoj konferenciji [FIRESPELL o upravljanju katastrofama](#).

Regija Molise povezala se s Interreg IPA CBC Italija-Albanija-Crna Gora [TO BE READY](#). Transferom znanja, alata i iskustava ostvarena je bolja održivost rezultata i nakon završetka projekta, a njegov učinak proširen je i izvan područja suradnje Italije i Hrvatske. Projekt TO BE READY ima za cilj poboljšati mjere prevencije i pripravnosti u vezi s prirodnim rizicima i rizicima izazvanim ljudskim djelovanjem u Albaniji, Italiji i Crnoj Gori putem zajedničkih protokola i ICT alata. Zahvaljujući sinergiji projekata TO BE READY i E-CITIJENS, regija Molise proširila je operativnost EDSS platforme na šire područje. Također, projekt TO BE READY je preuzeo 5 radnih stanica na kojima će operateri civilne zaštite koristiti EDSS platformu, te izrađuje dvije mobilne aplikacije na kojima će paralelno djelovati. Regija Molise također radi na realizaciji uspješne sinergije s projektom Interreg ADRIAN [TransCPEarlyWarning](#), koji je predstavljen na završnoj prekograničnoj konferenciji E-CITIJENS održanoj u Dubrovniku.

**MOLISE REGION
LEAD PARTNER**

 VIA GENOVA, 11
86100 - Campobasso, ITALY

 e-citijens@regione.molise.it

www.italy-croatia.eu/web/e-citijens

